

seg upp og eins og nútíðar prestar og missionerar helt þræðiku ella röðu, nei, hann samtalaði við teir áhöyrandi gjögnum spursmál og svar (dialogos).

A tann hátt reyndi hann at vekja ans hjá áhöyrarum fyrri tí vakra, tí góða, tí sanna, sum hann helt var það einasta, ið loysti seg at starvast fyrri og stævna móti. Hann minnst tí í mannasöguni sum tann, ið grundaði vitenskapin, sum tann, ið helt fram, at iðt eigur at lönast við góðum og at hin vísir veit við sær sjálfum, at hann einki veit.

69 ára gamalur varð hann dómdu til dýðan av fólkadómstólunum (höi heliastai) í Athen fyrri at siðspilla ungdomin. Á 399 fr. f. Kristus tómdi hann giftsteypið undir teim víður-skiftum, ið so meistarliga greiddast frá í »Faidon«.

Sokrates sjálfur hefur ikki skrivað nakað, men tað mesta, vit vita um hann, vita vit frá Platon, hansara kærasti næmingi. Meðan nógv av tí, ið skrivað varð í fornöldinni í Hellas, er farið fyrri vind og vág og lýnt, er mest alt tað, ið Platon hefur skrivað, enn til skjals — ein ómetandi vinningur og sonn lukka fyrri mannament-anina.

Um Platon sjálfan er at siga, at hann eins og Sokrates var Atheningur, men meðan Sokrates alla ævi sína var blóðfátækur, var Platon ríkur og komin av mógvandi hövdingættum. Hann ætlaði sær fyrst at vera skald, men aftaná at hann hevði sæð og hoyrt Sokrates, fylgdi hann honum, og gjordist hin størsti vísdómslærari, heimurin hefur fostrað.

Í sínum skiftum — dialogar rópt — granskar hann andans stórmál á tann hátt, at hann lýsir tey í orðadrátti millum Sokrates og hansara áhöyrandi. Og hann ger tað á slíkan hátt, at hann altíð vír mestast sum eitt hitt størsta skald, ið ferðast hevur á faldum. — Keisarin Alexandros mikli endaði herferð sína til Indíalands við at uppreisa tólv tornhög altar sum takkoffur til gudarnar, ið høvdu unt honum at sigga Indussar halga áarstreym. Hesi altar eru fyrri öldum síðni niðurlaplað og horvin. Platon — í andans verð ikki minni hershovdingi enn Alexandros mikli í veraldar verð — hefur á síni hugsjónarferð til fjarrí lond enn øll Indíalond og veraldarlond í sínum dialogum reist tindhög altar, ið aldri rapla og deltha, men eins og glampandi stjørnur og skínandi sólir vegleiða øll tey, ið stævna mót tí vakra, tí góða, tí sanna.

Platon — henda andans hetja og edilingur — doyði 80 ára gamalur (347 fr. f. Krists), í fullari andligari kraft til hann slókknaði. Grøv hansara sást enn í Kerameikos ca. 200 ár aftaná Kristus.

Fjarskotnir standa vit Føroyingar. Okkum er torgongt at ognast teir ævigu dýrgripir, ið eru skaptir av andans hetjum.

Tá tað so hendir, at lagnan gávar ein av okkara landsmonnum við evnum og tókka til ikki bert sjálfur við rúnarkraft at skapa ævinligar dýrgripir, men eisini er fúsar til við sínum særhegni at planta í føroyska mold teir fyrri alheimin ódýðligu greinar av trænum Ygdrasil, skaptar og lívgar av heimsins størstu andshetjum —

tá er stundir hjá okkum at fróast og vóna, at brestur batnar.
P. M. Dam.

Udefra.

Da man forleden paa et Hospital i New York observerede en Neger, der var død af Forbudswhisky m. v., fandt man en Knivspids indkapslet i Hjertemusklen. Den havde siddet der et Par Aar uden at forvolde nogen som helst Ubehag.

Heden skal være saa skrap i London, at flere Mennesker er døde af Hedeslag.

Det lyder som en daalig Vittighed, at Sejrrherren i den olympiske fri Svømning for Herrr hedder Crabbe.

Den store engelske Skibsfører Lord Kysant løslades fra Fængslet den 18. August — for Tiden paa Grund af god Opførsel. I Fængslet har han reddet et Menneskeliv, idet han ved en lynsner Manøvre rev en Medfange bort, et Par Sekunder før en stor Tagten faldt ned paa et Sted, hvor Manden havde staaet.

De norsk-islandske Forhandlinger om Fornyelsen af Handelsstraktaten mellem de to Lande er foreløbig afsluttet i Reykjavik. Begge Delegationer anbefaler deres Regering, at Forhandlingerne videreføres i Oslo i Løbet af Maanedene. Indtil videre hemmeligholdes Forhandlingsprotokollen.

De Beløb, som den irske Fristats Regering har uundladt at betale under Konflikten med den engelske Regering, beløber sig til en Sum af 1,761,000 Pd. Sterling, hvoraf de 1,243,000 Pd. er de forfaldne aarlige Grundrenter.

En Mand paa Holstebroegnen er begyndt at tage den gamle Husflid op med Tilvirkning af Hornskeer. Teknologisk Institut har lovet ham en gratis Udstillingsstand ved den kommende Juleudstilling.

Der er betydelig Interesse for Skeerne, der alle forarbejdes i Haanden saa ikke to er ens hverken i Form eller Farve.

Den danske Billedhuggerinde Fru Thyra Boldsen, der bor i Los Angeles Havneby, Long Beach, skal for Long Beach Afdelingen af Veteranerne fra den spanske Krig hvede en Marmorstatue af »Verdensmoderen«. Den bliver otte Gange Menne-skets naturlige Højde og rimelig Verdens største Marmormonument.

En Turist M. T. F. Kearns fra Salt Lake i Amerika har sat London paa den anden Ende ved at øse 50 Punds Sedler ud i Massevis til Portierer, Tjenere Chaffører, Elevatordrenge og andre, der bare gjorde ham den mindste Tjeneste. 100 Kr. for en Billur til 75 Øre angiver Taks-ten. Den underlige Mand vil af-lægge Visit i Skandinavien — og nu vender de nordiske Tjenere osv. paa Drikkepengebøl-gen.

Føroya Løgting 1932.

Miðvikudag 17. aug.

Stórbrandar av litlum neistum. Telefonmál og skúlafilms.

Tað hevur trótið arbeiðstíllfar í Løgtinginum teir seinastu dagarnar. Ikki hevur verið byrjað fyrr enn kl. 4 s. p. og tírsdagin var heilt sørt við tilfari, og var tí eingin tingfundur.

Men so kom miðvikudagurin 17. august aftur við arbeiðstíllfari: 3 smáur sakir. Har vóru 2 telefonmál og films í skúlunum.

Uppskot lá frammi frá nevndini um at góðkenna starv millumtinganevndarinnar. Tað var litið sagt um hetta mál, og so var stemmað. Uppskotið fekk bert 9 atkvøður og kom tessvegna onga leið í fyrstu atlogu. Men so ringdi formaðurin til »ordan« at fáa uppskot nevndarinnar samtykt. Hetta gekk frægari. Í meðan javnaðarmenn — ið sita uttanvegnið — ikki greiddu atkvøðu fekk uppskotið 14 atkvøði.

So var fyrsta mál liðugt.

Næsta mál var ein umsókn frá honum sjálfum, »Hr. Amtsmálgjöring« ella landsverkfrøðingur harra Jacobsen. Nú hevur harra Jacobsen fingið plásstrot á skallan, og so skal vesnið, telefonvesnið byggja. Hetta er ikki fyrsta ferð, og livur harra Jacobsen einar tveir hundsaldrar aftrat, so er tað ivalessi at tá verður aftur okkurt at byggja.

Landsverkfrøðingurin grumur seg so sáran um plásstrot á stóðini í Havn. Har er einki pláss til »lagers einki pláss til kantór, einki pláss til hin verkfrøðing einki pláss ditt og einki pláss til datt. Og tað kann »sku« kje bera tíl«. Tað má byggjast og byggjast aftrat stóðini.

Hann, harra Jacobsen, hevði hugsað sær hentast at verið at kleikt eina kovareising upp í annan skjoldurin á stóðini, og »tað kann tá ikki vera so farliga dýrt, hva?«

Løgtingsins »hogtaerði Strand-ingur«, sum J. Patursson um dagarnar nevndi Løgtingsins formann harra Jóhann Poulsen, gav harra Jacobsen viðhald. Vit mátti heldur byggja við tað sama, tí vit finga so góða leigu fyrri húsið á »Bryggjubakka« at tað kundi vit ikki taka. Nevndin hevði skotið uppá at velja eina trýmannanevnd til saman við harra Jacobsen at hava til uppgávu at kleikja hesa kovareisingina upp í skjoldurin á stóðini sum skjótast. Jóhann Poulsen mælti til at samtykkja uppskotið.

Men nú var fríðurin úti. Tingmenn bóðu um orðið fra hond og

Nyholm Debess var hin fyrsti ið slapp frammi at. Hann legði ikki fingrarnar imillum. Hetta var at spilla hitt vakra húsið hjá telefonini, at skoyta eitt sindur upp. Hevði tað enn tá verið ætlanin at bygt tvortur við allan skjoldurin, men her var bert talan um eitt litið petti, sum so skuldi standa sum ein skemdi. Hann mælti nevndini til at útvega aðrar tekningar, tí fyrri hesum uppskotið stemmaði hann ikki.

Niclas Niclasen, fýltist á at nevndin ikki hevði fingið eitt brúklugt tilboð tilvegar, so man hevði eina vissu fyrri hvat tað kundi kosta at byggja eftir harra Jacobsens ynski. Men spurningurin er, um vit í heila tíkið behova at byggja. Løgtingið eigur stórt hús niðri í Bakka. Har er arbeiðspláss, lagerpláss,

ja, og pláss til mangt annað við. Hann ivaðist ikki í, at tað tørvuliga plássioð var til stedar, bert vit vildu taka tað í brúk. Annans var tað eisini ein tanki, at Havnar kommunu eins og bygðakommunur hildu telefonstöð, so sluppu vit frá hesum útreiðslunum.

Johannis Oláus Joensen var ikki litið bylsin fyri tað teknig, ið frammi lá í sakini, og hann dugdi ikki at skilja, at »byggingsskemmioðin« hevði givið tilláti til hesa bygging uttan at býráðið hevði fingið málið til ummælis. Hann vildi ikki uppá nakran máta stemma fyrri at byggja eftir basari teknigin. Til harra Niclasen skuldi hann bara í forbigangandi siga, at borgarar í Havn góðu telefonstöðini eina eyka-inntøku, sum lá um 6000 kr.

Gunnar Winther, ið illa hevði kunna hildið sær longur slapp nú tibetur framat. Bæði sum roknskapsgranskarir Løgtingsins og ex-formaður í Løgtingsins figgarnevnd er maðurin kendur fyrri sítt varni við at oyða Løgtingsins pening, og tað var tí skiligt at hann vildi geva sítt »besyv« við í lagið. Hann talaði um tað tørvuliga í at gera sum Jacobsen segði, og útvalgið var jú fyrri so vítt einigt, tí tað var bert ein maður sum hevði tíkið seg burtur úr. Hann ivaðist ikki í at »noget maa der gøres«. Hann endaði við at gera tingið kunnugt við at hann hevði slitið nógvar skógvar í Havn og var tí minst líka so kunnugur í Havn sum hansara partamaður harra Niclasen, og hann vildi tí siga sínum partamanni frá at Løgtingið ikki eigur nakað hús niðri í Bakka. Húsið liggur úti við Vágbotnsbrúg, vestari Vág. (Niclasen smásmílkast og nikkar).

M. S. Viðstøin helt tað her vera líkindi til at leggja uppi, og fekk nú orðið. Hann helt tað vera sjálvandi, at tað eystri orðadráttur av hesum máli. Atfinningar, ið her á tingi vóru gjordar móti tí kovareising, ið ætlan var at kleikja upp í telefonstöðina, vóru væl grundadar. Hetta er ikki fyrsta sinni, at atfinningar vera gjordar, tá ið Løgtingið byggir. Hann segði, at tá ið Løgtingið á sinni byggi aftrat, vegna plásstrot og vegna kongaviltjanina, varð nógv skrivað og talað um tað kovareising, ið tingið hevði fyrri. Og tá ið Løgtingshúsið var klett við brettiskum rukkublikki, var Løgtingshúsið skýrt »Rukkuborg«. Nú eru eygnið meira vand við rukkublikkið, og sjálvsagt týkist húsið ikki so ljótt nú sum tá. Ein kovareising aftrat telefonstöðini, soleiðis sum harra Jacobsen fyrirlær, lýtur stóðina, og stóðin vil soleiðis koma at lýta býin. Hann vildi ikki stemma fyrri uppskotinum. Annans má vera nóg mikilið arbeiðs- og lagerpláss niðri á bryggjubakka. Tá ið Løgtingið ella telefonstöðin hevur brúk fyrri húsinum, kann tað ikki vera beint at leiga tað út til fremmand handilsfelag, sjálfv um teir lata eina góða leigu. Eisini kundi tað hugsast, at hin tráðleysa stóðin var flutt eina aðrastaðni, tí til tess er torvur. Fólk, ið skulu tala í tí tráðleysa har uppi á stóðini, blíva heilt heilavill av øllum tí óljóðið, ið stóðin heldur. Verður hin tráðleysa flutt, so verður eisini stórri hásarum uppi á stóðini. At enda gjordi roðarin Gunnar Winther kunnugan við, at Løgtingið ikki átti nakað hús úti á Vestarivág. Húsið, ið Løgtingið eigur, liggur niðri á »Bryggjubakka«.

Jóhann Poulsen reyndi at forsvara nevndina. Til Niclasen kundi hann siga at tað ikki bar til at koyra kantórðarmurnar oman á Bryggjubakka, tá ið tað var okkurt at skrivað. Hann mælti til at málið fór til triðu víðgerð.

Niclas Niclasen var bylsin fyri at hoyra at telefondamurnar í Havn vóru roknaðar sum »lagers«. Tí hann hevði sagt at tað var pláss til »lagers« niðri á Bryggjubakka. Tær æraðu damurnar hevði hann ikki talað um.

So fór málið til triðu víðgerð. (Meira).

Irland—England.

Den irske Fristat.

At Højskolelærer Frode Kristensen.

(Fortsat).

Først da det engelske Lavland blev samlet til et rige med et stærkt Centralstyre — Europas første centraliserede Magt af moderne Art — bliver Havet et virkeligt Værn for England. I de sidste omtrent 900 Aar er er faktisk intet Angreb udefra gaaet ind over England. For at opnaa fuld Tryghed paa Øerne, maatte det engelske Folk dog udbrede sin Magt over hele Øgruppen. Denne Udvidelse begynder allerede ved Aar 1200 og foregaar under bitre og blodige Kampe. En varig og effektiv Forbundsorganisation var Tiden ikke moden til. Den eneste hensigtsmæssige Politik fra Englands Side var at samle Øriget ved ved Magt, og den Politik blev gennemført konsekvent. Omkring Aar 1500 er Wales og Irland i Realiteten under engelsk Herredømme, omkring 1600 Skotland. De sidste 300 Aar, mens England har skabt den største Verdensmagt, som hidtil har eksisteret, har Øgruppen været samlet under een Magt, for hvilket Havet var et Værn og tillige en Vej ud til Verden.

Denne Enhed — uanset om den er baseret paa Magt eller paa frivillig Sammenslutning — er en Befængelse for Englands Sikkerhed og for Verdensmagts Besvarelse.

Den nationalistiske Bevægelse paa Irland i Dag er derfor værd at skænke nogen Opmærksomhed. Ganske vist teller Irland ikke stort flere Indbyggere end Danmark; men de er nok til at kunne lave Verdenshistorie, nepot forde de lever paa Irland.

Men hvorledes kan det være at det irske Folk ikke er smeltet sammen med den engelske Nation, saaledes som det dog er sket med Walesere og Skotter?

Der findes mange Aarsager. Vi skal nøjes med at nævne de vigtigste.

Først den racemæssige Mod-sætning. Den Indvandring, Ir har modtaget af Skandinaverner Spaniere og Englendere har ikke saa talrig, at den har afsat væsentlige Spor i Befolkningen utagen i Nordirland, hvor det angelsaksiske Indslag dominerer ogsaa staa solidarisk med England.

Selv om den racemæssige Mod-sætning maatte hjælpe til at opretholde en sproglig Mod-sæt-